Fotbal... foot-ball... calcio... fussbal... football... labdarugas... soccer... sînt doar cîteva din denumirile date acestui joc cu balonul rotund în diferite limbi ale pămîntului, cunoscut, practicat și apreciat cu deosebită pasiune în toate țările lumii, la Ecuator, la Tropice sau chiar la Poli.

Am văzut mai anii trecuți o fotografie extrem de interesantă. Vasul atomic „V. I. Lenin", spărgătorul de gheață, înconjurat de întinderile necuprinse ale iernii veșnice. Într-un moment de răgaz, marinarii au coborît pe gheață și, în ciuda șubelor greoaie, au încins un meci de fotbal în toată legea... Am văzut și niște fotografii din puțin cunoscutul Mato Grosso, din jungla de nepătruns a Braziliei. Și acolo se juca... fotbal! Asta, ca să nu mai vorbim despre orașele cu mari stadioane, întîlnirile pe care le găzduiesc, despre patima cu care lumea întreagă comentează astăzi un meci, un gol sau o ocazie irosită de un fotbalist.

FOTBALUL ESTE ASTĂZI SPORTUL MULȚIMILOR, ESTE SPORTUL REGE.

Dar de ce este fotbalul sportul rege și cum se explică popularitatea lui fără seamăn? Am solicitat cîteva păreri ale cîtorva persoane dintre cele mai competente.

DE CE ESTE FOTBALUL SPORTUL REGE?

Fotbalul — „creștinismul" secolului nostru

Constantin TEAȘCĂ

„Cei 400 milioane de telespectatori care au vizionat jocurile lui „World Cup", cei peste 20 000 de napolitani care însoțesc în deplasare echipa locală (acasă nu găsesc bilete, locurile au fost vîndute anticipat pe tot campionatul!), cei circa 10 000 de scoțieni care au străbătut distanța Glasgow — Lisabona pentru a asista la finala „C.C.E." din 1967, ca și multe altele, sînt mărturii că fotbalul s-a mutat și în... tribună, făcînd din spectatori adevărați actori.

Competițiile oficiale și neoficiale care au crescut în număr impresionant în timpul epocii noastre nu mai cunosc bariere: Campionatul mondial, Olimpiada, „Cupa Europei" internațiuni, „Cupa campionilor europeni" și cea „Intercontinentală", „Cupa cupelor", „Cupa orașelor tîrguri", „Cupa Rappan", „Cupa Bălcanică" etc, etc. Dar cîte nu s-ar mai putea spune pentru a subliania marea atracție a fotbalului care — pe bună dreptate — a fost numit: **„creștinismul secolului nostru"?!**

Dar dacă acestea sînt efectele fotbalului, să vedem care sînt atributele lui. Ei bine, acum putem afirma că fotbalul a ajuns **să fie un sport colectiv,** că se joacă absolut pe tot terenul. Datorită dinamicii acțiunilor, atît cei ce-l joacă, dar mai ales cei ce-l vizionează, trăiesc stări de emoție a căror intensitate merge de la entuziasm la durere, de la bucurie și fericire euforică la necaz, de la satisfacție și exuberanță la suferință, de la acte de ținută elevată la stări de deprimare, și în unele țări chiar de violență. Cu alte cuvinte, jocul cu balonul rotund ne permite să ne considerăm părtași ai jocului... uman! Căci inteligența, simțul creator, personalitatea, alături de dîrzenie, hotărîre, dăruire și pasiune constituie tot atîtea adevăruri pe care nu numai omul de rînd le cunoaște, ci și oameni de înaltă cultură. Și, dintre ei, îmi vine în minte un laureat al Premiului Nobel pentru literatură, Albert Camus, care n-a ezitat să spună că ceea ce a învățat despre morală și îndatoririle ei o datorește fotbalului.

Toate acestea, cît și multe altele, sînt jaloane care direcționează că fotbalul este foarte departe de apogeul său și că, în nici un caz, popularitatea nu-i va cauza. Chiar dacă mici adversități sau interese de „culise" încearcă să-l abată uneori de pe drumul măreției sale, convingerea noastră (și cu siguranță și a dumneavoastră) este că fotbalul a fost, este și va fi sportul „rege". E meritul lui!...

Un sport pentru toate vîrstele

Jozsef BOZSIK *(Ungaria)*

Jucător de mare renume, a fost selecționat de 100 de ori în reprezentativa Ungariei.

„Dacă nu aș fi iubit atît de mult fotbalul, dacă nu m-aș fi dedicat cu trup și suflet acestui sport atît de frumos, nu aș fi putut îmbrăca de atîtea ori tricoul reprezentativei Ungariei. Prin urmare și eu sînt unul din milioanele de „microbiști" ai fotbalului, cu singura deosebire că am făcut parte din marea familie a „actorilor".

De ce le place oamenilor atît de mult fotbalul? In general, omului îi place lupta, dorința de a învinge, de a vedea cine este mai puternic. Fotbalul cuprinde toate aceste atribute. Și atletismul are frumusețile sale. Dar aici lupta pentru victorie se rezumă la secunde, la centimetri și ea este individuală, în timp ce la fotbal decide, mai mult ca în oricare joc sportiv, lupta colectivă. Frumusețea acestui sport constă în fantezie, în inteligența de joc cu care sînt înzestrați cei 22 care-și dispută balonul.

Fotbalul este un sport pentru toate vîrstele. **Copilul, din cea mai fragedă vîrstă, este atras de mirajul balonului, și-l lovește stîngaci dar cu plăcere... Pensionarii se interesează de fotbal, ca să nu mai vorbesc de femeile de toate vîrstele care participă astăzi în număr tot mai mare la meciurile de fotbal. Spre deosebire de acum cîteva decenii, cînd soțiile se supărau pe soții lor care plecau la meci renunțînd la masa de prînz, astăzi nici vorbă nu poate fi de așa ceva...**

Nepreväzutul fotbalului...

Helmut SCHÖN
(R. F. a Germaniei)

„De ce este fotbalul sportul atît de iubit și atît de popular? Există enorm de multe motive care determină milioane și milioane de oameni de pe toate meridianele să urmărească partidele de fotbal. După părerea mea, cred că primul și cel mai important motiv este... **nepreväzutul!** Să zicem că ai o echipă favorită. Oricît ții la această formație, nu ești niciodată sigur de victoria ei. Cînd te îndrepți spre stadion îți pui o sumedenie de întrebări. Cum și cînd va marca X sau Y? Cum va juca omul în care îți pui cele mai multe speranțe? Și pe teren lucrurile se petrec, de multe ori altfel, cu totul altfel...

Prin urmare, nepreväzutul este magnetul care atrage milioane de oameni spre balonul rotund. Acesta este motivul că pentru un rezultat de fotbal se fac pariuri, se organizează concursuri, se nasc discuții și polemici.

În al doilea rînd, cred că jocul în sine este un alt magnet care atrage. Nici o fază nu seamănă cu alta, iar lupta este de multe ori atît de aprigă, încît nu se poate să nu te cucerească".

Primul joc sportiv apărut în lume

Sir Stanley ROUS
(Anglia)
președintele F.I.F.A.

De ce este fotbalul sport-rege? Pentru că, mai întîi de toate, după părerea mea este primul joc sportiv care a apărut pe pămînt și s-a desfășurat într-o formă oarecum organizată. E destul să amintesc că, cu aproape 4500 de ani în urmă, în China, pe vremea împăratului Huang-Ti, în rîndul armatei se practica un joc oarecum asemănător fotbalului de azi. „Mingea", dacă o pot denumi astfel, era aruncată dincolo de două bețe înfipte în pămînt și legate cu o panglică. Îmi amintesc că Jules Rimet, fostul președinte al F.I.F.A., a și scris undeva despre acest joc. El zicea cam așa: „Bănuiesc că un punct era înscris atunci cînd mingea, pe care o «vădo» din piele, umplută cu păr sau cîlți și mare cît capul unui om, depășea panglica". Jules Rimet mai spunea că acest joc i-a inspirat pe poeții de atunci, „ale căror cîntece comparau pe eroii jocului cu zeii..." Frumos spus!

In antica Grecie se juca un fel de fotbal, denumit episkiros, la care luau parte 15 jucători. Romanii jucau haspartum, tot un fel de fotbal. Cînd nu mai aveau capete de animale cu care să joace, jucau cu capete de... prizonieri. Mulți ani după cucerirea Galiei de către Caesar și legiunile sale, a apărut pe acele meleaguri soule, un joc în care era folosită o minge umplută cu fîn. In vremurile mai noi, în Italia, la Florența se practica un joc denumit calcio (de fapt, așa numesc și azi italienii fotbalul) și care a fost reconstituit cu prilejul Olimpiadei din 1960, de la Roma. Și azi, la noi, în Anglia, se mai joacă o formă a vechiului fotbal: o minge mare, de format special, e împinsă dintr-un sat în altul. La acest joc iau parte copiii, tinerii, bătrînii și chiar și femeile. Pe scurt, aproape întreaga populație a unui sat.

Dar fotbalul mai este sport-rege și pentru alte motive: poate fi jucat oriunde și de către oricine. Indispensabile sînt doar o minge și patru pietre care să închipuie porțile. Plăcerea de a-l juca e la fel de mare peste tot.

Ce aș mai putea scrie în sprijinul ideilor mele? Poate doar faptul că, imediat după ce își capătă independența, o țară nouă cere înscrierea în două organisme internaționale: O.N.U. și F.I.F.A.!

În fotbal totul este simplu!

Vittorio POZZO

Din cei peste 80 de ani ai săi, regretatul Vittorio Pozzo a închinat fotbalului mai mult de... 70! A fost jucător, antrenor, selecționer al „squadrei Azzurra — campioană mondială în 1934 și 1938, ziarist sportiv. In această ultimă calitate a fost în 1967 oaspetele Bucureștiului, la meciul România — Italia.

„După părerea mea fotbalul a devenit sportul-rege datorită faptului că simplitatea regulilor sale îl face foarte accesibil unei mase foarte largi de spectatori care pot astfel gusta din plin și cu absolută competență spectacolul. Luați, de pildă, base-ballul, sportul național american, a cărui introducere se încearcă azi în Italia și în alte țări europene. Am fost și eu într-o duminică să urmăresc o astfel de partidă. M-am întrebat uimit de ce erau numai cîțiva zeci de spectatori. Răspunsul l-am aflat singur: fiindcă regulile sînt multe și atît de complicate încît un spectator neavizat care a asistat la o partidă... nu mai vine la alta!

In fotbal, însă, totul este simplu, extrem de simplu. Reguli, situații de joc, totul este pe înțelesul publicului. In afară de aceasta, combativitatea care caracterizează acest joc face pe spectatori să-și concentreze atenția asupra lui. Acestea sînt cîteva motive pentru care consider fotbalul ca pe un sport-rege".

Fotbalul nu se va demoda niciodată!

Ricardo ZAMORA
(Spania)

Cu cîteva decenii în urmă a fost cel mai popular portar din lume, o adevărată personalitate, în jurul căreia pasionații fotbalului au creat zeci și zeci de „legende".

„Dinamismul pe care-l oferă fotbalul este primul *atu* al acestui frumos sport. Dacă 100 de sportivi celebri vor răspunde la întrebarea «de ce iubiți acest sport?», sînt sigur că 90 vor spune invariabil: «l-am jucat cu pasiune cînd eram mic»!

În ciuda aparențelor, fotbalul este un sport dificil. El se învață greu, cu multă migală și dăruire, cere renunțare la multe distracții tinerești și, în plus, dacă nu ai talent, nu poți ajunge un mare fotbalist! Fără îndoială că dificultatea aceasta a învățării sportului cu balonul rotund constituie una din cauzele pentru care fotbalul este atît de admirat și iubit de oameni.

Dansurile moderne se învață, de pildă, mai ușor. Dar ele se demodează repede... Azi se dansează într-un fel, mîine în altul, și tot așa mai departe. Dar *fotbalul nu se va demoda niciodată*, pentru că el cere o disciplină de viață, o luptă fizică epuizantă și oferă satisfacții nu numai spectatorilor, ci, în primul rînd, celor care-l practică".

Joc complet

Helenio HERRERA
(Italia)

Unul dintre cei mai cunoscuți și mai discutați antrenori.

Am să răspund pe scurt:

1. Fiindcă fotbalul este cel mai frumos sport. Și nu cred că poate cineva să contrazică această afirmație.
2. Este cel mai spectaculos, căci este gustat de la primul la ultimul minut fără efort, fără plictiseală.
3. Este cel mai simplu și cu cît se joacă mai simplu, cu atît devine mai frumos. Complicațiile, „tacticile" (n.r. spunînd acestea, Herrera combate totuși propria-i teorie!), obstrucțiile nu fac altceva decît să urîțească cel mai frumos dintre sporturi.
4. Ultimul motiv care conține cîte ceva din cele de mai înainte: **fotbalul este jocul complet.** Căci cere inteligență, conformație atletică, rezistență, subtilitate, dîrzenie, cere, în sfîrșit, sportivi completi din toate punctele de vedere. E clar, nu?

O partidă nu este obositor de urmărit

Luisito SUAREZ
(Spania)

De mai multe ori selecționat în națională spaniolă, participantă la turneele finale ale C.M. din 1962 și 1966, Suarez este un jucător de frunte al binecunoscutei formații milaneze Internazionale.

„E greu de dat un răspuns concret la o astfel de întrebare, deoarece cred că motivele pentru care fotbalul a cucerit întreaga lume sportivă sînt multiple. Unul, după părerea mea, ar fi acesta: spectacolul fotbalistic este concentrat pe un stadion de dimensiuni relativ reduse, ceea ce permite spectatorului să vadă întreaga desfășurare a evenimentelor, fără a-l obosi, aceasta și pentru faptul că durata de 90 de minute (nu vorbesc de meciurile cu prelungiri) a fost foarte bine studiată și s-a dovedit perfect ideală în ceea ce privește dimensionarea acestui spectacol. O partidă de fotbal nu este obositor de urmărit, *și acesta este un lucru foarte, foarte important.*

Cum a ajuns fotbalul regele sporturilor nu aș putea să spun precis. Cred, însă, că o însemnată contribuție a avut-o și publicitatea sa. Nu mă refer la acea publicitate care a făcut din unii jucători adevărate zeități, pe care zeci de mii de oameni vin să-i vadă pe teren, ci în special la faptul că prin intermediul presei, al radioului și, mai ales, al televiziunii, fotbalului i s-au deschis larg porțile, cucerindu-și adepți chiar și în rîndurile... nesportivilor."

...Suspensul care caracterizează acțiunea

Omar SIVORI
(Argentina)

Jucător de renume al fotbalului mondial, astăzi echipier al lui F. C. Napoli.

Dintr-un motiv foarte precis: suspensul care caracterizează acțiunea *în teren! Adesea îmi vine să fac o apropiere între fotbal și un roman polițist: ambele te țin încordat pînă în final. Și ne place această tensiune care ne conduce la rezolvarea conflictului. In al doilea rînd, fotbalul este un sport care nu creează mari campioni căci nu oricine poate deveni mare fotbalist, ci numai cei ce au calitățile înnăscute necesare. Și numai măestria marilor campioni atrage publicul în tribunele stadioanelor. Ca să joci fotbal, trebuie să ai calități excepționale cu care să vrăjești publicul. Și ce se poate cere mai mult unui sport care vrăjește publicul? Și dacă un asemenea sport are dreptul să se numească „rege", care altul, dacă nu fotbalul, își poate aroga acest drept?*

În toate epocile a avut jucători și echipe celebre

Ernst OCWIRK
(Austria)

Fost internațional, considerat ca unul dintre cei mai valoroși halfi europeni în perioada 1954—1958, a jucat cîțiva ani și în formația franceză Strasbourg și în cea italiană Sampdoria.

„Cînd eram copil cineva mi-a spus, pentru a mă convinge de frumusețea fotbalului, că acest sport se aseamănă cu un vals vienez. Într-adevăr, cu cîteva decenii în urmă fotbalul vienez era denumit... vals. Marii fotbaliști austrieci, în frunte cu Sindelar, Nausch — din celebrul „Wunderteam" — valsau pe teren. Erau în același timp jongleri ai balonului și adevărați dansatori. Este adevărat că pe atunci ritmul era destul de lent, dar trebuie să recunoaștem că măiestria lor atrăgea zeci de mii de spectatori pe stadionul din Prater.

Fotbalul este sportul-rege pentru că *în toate epocile sale au existat jucători celebri și echipe mari.* Din anii de după război voi aminti doar de trei echipe de mare calibru, cu jucători valoroși care trezesc de-a dreptul emoții cînd le rostești numele: Honved Budapesta, Real Madrid și Benfica Lisabona. Desigur, vor mai fi și alte echipe mari, de răsunet mondial, care vor purta nestinsă făclia adevăratei arte fotbalistice. Și publicul vrea să vadă o astfel de artă!"

Joc, artă și știință

ing. Virgil ECONOMU

„Fotbalul a devenit, necontestat, un adevărat fenomen de masă — amplificat la scară mondială — constituind o preocupare majoră nu numai pentru milioanele de jucători ce-l slujesc, dar și pentru alte sute de milioane de spectatori și susținători ai săi, pe care îi întîlnim, acum, absolut pe toate meridianele globului, în tribune sau în fața televizoarelor.

El se definește ca cea mai îndrăgită disciplină sportivă, datorită cîtorva elemente care îi conferă un spor de frumusețe și un farmec inegalabil:

— faptul că pune la contribuție tocmai picioarele, membre neutilizate în mod obișnuit în alte sporturi, care prin măiestria execuțiilor reușesc să realizeze minuni de virtuozitate, rapiditate și precizie;

— fiind joc, artă și știință în același timp, fotbalul valorifică toate însușirile fizice și psihice ale individului ca: forță, rezistență, viteză, suplețe, dar și atenție, gîndire, spirit de inițiativă, calm, simț al măsurii. In același timp, el formează permanenta și deplina solidaritate între componenții unei echipe, dezvoltă sudura morală a celor „11". Fotbalul întărește puterea colectivului, prin faptul că îl face pe fiecare jucător să acționeze și să gîndească în aceeași cadență;

— fotbalul modern, născînd să spargă șabloanele prestabilite, dă un avînt necunoscut fanteziei

creatoare a jucătorilor, ceea ce duce la neprevăzutul fazelor, la neașteptate răsturnări de situații, care prilejuiesc mereu emoții spectatorilor, mărind coeficientul de entuziasm al acestora".